

IRODALOM

Dott. Ettore Arrigoni degli Oddi. Ornitologia Italiana. Con 586 figure intercalate nel testo e 36 tavole colorate. Milano, Ulrico Hoepli ed., 1929, pp. CLI + 1046.

A szerző ebben a nagy munkájában összefoglalóan és a jelen állapotnak megfelelően ismerteti Olaszország madárfaunáját. Felöleli Malta és Korzika madárvilágát is, de kihagyta belőle a dalmát partvidék madarait, mert utóbbiak inkább a Balkán faunájához hasonlók. Olaszországban jelenleg erősen megcsappant az érdeklődés a madártan iránt. 1870-től 1910-ig volt ott a madártan virágkora, amikor gróf Arrigoni degli Oddin kívül Giglioli, Martorelli, Ninni, Pavesi és Salvadori álltak az olasz ornithologia élén. Annál nagyobb dicséretet érdemel szerzőnk jelenlegi vállalkozása. Munkája előbbi könyveinek, az 1902-ben megjelent »Atlante Ornitologico« vagy az 1904-ben kiadott »Manuale d'Ornitologia Italiana« címűeknek nem pusztán újabb kiadása, mert ezektől elütően, benne már a modern kor igényeinek megfelelően nemcsak a régi értelemben vett fajoknak, hanem az eddig ismert összes olaszországi madáralakoknak, számszerint 518-nak (398 faj és 120 alfaj) leírását találjuk. Új könyv tehát a szerzőnek régen elfogyott előbbi kézikönyveihez képest, mely méltán sorakozik más nemzetek ilyfajta munkáinak legjobbjai közé. Nemcsak honfitársai, hanem más országok ornithologusai is haszonnal forgathatják.

Gróf Arrigoni degli Oddi már 15 éves korában kezdett madarakat gyűjteni s ma mintegy 15000 darabból álló gyűjteménye a legfontosabb palaearktikus gyűjtemény Olaszországban. Négy évtizedet felölelő ornithologiai munkássága, utazásai Európa és Olaszország különböző vidékein, irodalmi és múzeumi bűvárkodása őt avatták legalkalmasabbá ennek a munkának a megírására. A könyv elején föltűnik egy nagyon alapos és megbízható, 122 oldalra terjedő bibliographia, mely az Olaszországra vonatkozó madártani irodalmat tartományok szerint csoportosítva 1928 augusztus 31-ig sorolja föl. A munka tulajdonképpen anyagát a szerző az ilyen kézikönyvek általános szokásához híven 2 részre osztotta. Az első rész a madár külső testrészeit, a tollazatot, földrajzi elterjedést, vonulást, éneket, a tojást, fészkelést és a rendszert tárgyalja. A második rész az olasz madarakat ismerteti, kezdve a varjakkal és végezve a tyúkokkal. A rendnek, családnak, nemnek rövid jellemzése után az egyes formák leírása következik. Elül áll a madár latin neve (a földrajzi fajták három névvel jelölve), utána a madár olasz, francia, német és angol neve, olasz népies nevei. Azután következik a madár tollazatának rövid leírása nem, kor és évszak szerint; a szárny, csüd és csőr méretei. A megjegyzések rovatában a szerző kiemeli a jellemző bélyegeket, melyek segítségével megkülönböztethető a rokon alakoktól. Azután rátér a fészkelő és előfordulási területek általános ismertetésére, majd az olaszországiakat említi. Az Olaszországban ritkábban előforduló vagy odatévedt madarak elejtésének minden egyes esetét felsorolja, a dátum és annak a gyűjteménynek a megnevezésével, amelyben a madár jelenleg megtalálható; fölemlíti a róla szóló irodalmi adatot is. A tárgyalt genus végén összefoglalva ismerteti az idetartozó madarak szokásait, énekét, fészkelését, táplálékát, konyhai értékét, vadászatát és fogásának módjait. A szövegek közti képek rendszeresen a madár fejét, olykor más jellemző részét ábrázolják. A színes táblák Norfinitól valók. Egyrésze rikító színével és nyers rajzával bántja szemünket. A madarak leírása a 841-ik oldalon végződik. Azután következik azoknak a madaraknak a jegyzéke, amelyek tévedésből kerültek az olasz faunába. Más fejezetek: ornithologiai naptár, az olasz madarak rendszertani jegyzéke, vadászat és madarászat, szerzők nevének rövidítése, pótlások és javítások, tartalomjegyzék.

Mindezt egybevetve a könyv — sok helyen rendkívül apró szedéssel — valóságos tárháza Olaszország madarairól szóló ismereteinknek. Kívánjuk a szerzőnek, hogy pompás könyve nyomán Itália ifjú nemzedéke újra fölvirágoztassa az olasz ornithológiát.

DR. GRESCHIK JENŐ.

Charles J. Patten. The Story of the Birds. A Guide to the Study of Avian Structure and Habits. Founded on a Series of Broadcast Addresses Delivered to the Schools in Sheffield. Profusely illustrated with line-drawings, sketches, photographs, and maps. Sheffield, Pawson & Brailsford, 1928. Pp. XXVIII + 478, 31 pls., 82 text-figs. Price 16/6.

Mindenképpen eredeti könyv. A szerző az anatomia tanára a sheffieldi egyetemen és az ornithológiában »The Aquatic Birds of Great Britain and Ireland« című munkájáról ismeretes. A »Story« 19 rádióelőadás nyomán készült, melyeket Patten angol iskolásgyermeknek tartott. Be akarja vezetni az olvasót a madárszervezet rejtélyeibe, mert a madarak szokásai szervezetük ismerete nélkül nem érthetők meg. Az a megfigyelő, aki csak kint a szabadban dolgozik, egész életében amatőr marad. Mélyebb ismeretek a madár testének tanulmányozása nélkül nem képzelhetők el. Ezekhez a tanulmányokhoz az anyagot a szerző szerint a tengerpart mentén és a világító tornyok alatt gyakran található madárhullák szolgáltatják, de beszerezhető a baromfikereskedőnél is. A szobában végzett tanulmányokat azután kiegészítik a megfigyelések a szabadban. Patten egy

heringsirály friss hulláján előbb a madár külsőleg látható szerveit demonstrálja, azután áttér a vázrendszerre és az izomzatra, a tollazatra, a testüreg belső szerveire, a syrinxre. Ez utóbbi kapcsán a madarak hangját, énekét tárgyalja, azután a repülés mechanikájával és a vonulással foglalkozik. Végül bemutatja a nyár és tél madárvilágát. Egy fejezet a madarokról és a világitótornyokról szól. Az egész könyv egyszerű nyelven, népszerűen van megírva. A szerző szárnyaló képzelete hasonlatok, példák kedvéért még a gyermekmesék világába is elkalandozik. A szöveg világos és nem megy a részletekbe. Egyes szervek tárgyalása kimaradt, de kimaradt a fészkelés és a madarak családi életének ismertetése is. A ragadozómadarak világában »the salt of the earth«, azért nagyobb védelmet érdemelnek. A gyöngybagoly éjjel működő patkánycsapda, a vércse nappali egérfogó. A könyv képei a szerzőn kívül Miss J. M. Ferguson, Dr. W. Vincent és H. Graham Cannon-tól valók, egyszerű tollrajzok és fényképek. Utóbbiak élő és kitömött madarak után készültek. A szerző nagy súlyt fektetett a rajzokra és méltán, mert az anatomia rajzok nélkül nem tanulmányozható. A könyv sok olyan dologról is tájékoztatja olvasóját, amit hasonló munkákban hiába keres. Hazai tanáraink figyelmébe is ajánlom.

DR. GRESCHIK JENŐ.

Adelbert Baron von Krüdener. Auerwild. Naturgeschichte und Jagd. Mit 41 Textabbildungen. 1928. Verlag von J. Neumann, Neudamm. 160 Seiten.

A szerző ismert vadászati szakíró hazájában, aki különös előszeretettel foglalkozik a nagy kakassal, melyből eddig 1000 példányt figyelt meg a szabad természetben és 321-et hozott terítékre. Könyve a siketfajd természetrajzát és vadászatát tárgyalja, de találunk benne egy fejezetet a közép-fajdról is. Saját megfigyelések, főleg azonban az irodalomból átvett adatok vannak benne, melyeket a szerző nagyrészt vadászlapokból szedett össze. Így megértjük, de nem helyeseljük, hogy több fontos dolgozat eredményeinek fölemlítését hiába keressük könyvében. Pl. részletesen tárgyalja a dürgő kakas siketségét, főleg J. Olt—Michelstädt nyomán, de Plate idevágó vizsgálatait nem ismeri. Úgyszintén nem ismeri Lönningberg megfigyeléseit a tyúk tollruhájának vedléséről, Schumacher vizsgálatait a vakbelekről. A »Balzlosung«, »Balzpech« sincsen fölemlítve, valamint gróf Zedlitz súlymérése sem. Egyébként vadászok, preparátorok, természetbarátok nem egy útmutatást meríthetnek báró Krüdener könyvéből. Ára füzve 5 M., kötve 7 M.

DR. GRESCHIK JENŐ.

H. Freiherr von Berlepsch. Der gesamte Vogelschutz. Seine Begründung und Ausführung auf wissenschaftlicher, natürlicher Grundlage. Mit dem Porträt des Verfassers, 5 Bunttafeln und 82 Textabbildungen. 12. Auflage. 1929. Verlag von J. Neumann, Neudamm. 338 Seiten.

30 évvel ezelőtt, 1899-ben jelent meg ennek a munkának első kiadása vékony füzet alakjában, a mostani 12. kiadás egész kötétté vastagodott, hála báró Berlepsch lankadatlan buzgalmának, amellyel a madárvédelem gyakorlati berendezéseit minduntalan tökéletesíteni igyekszik. A könyv váza jelenlegi alakjában is a régi maradt, mely azonban már a 19 éves szünet után 1923-ban megjelent 10. kiadás megjelenésekor 10 új fejezettel és 2 függelékkel bővült. Az első rész a szerző életrajzát tartalmazza, amelyből világosan kitűnik, hogy báró Berlepsch a gyakorlati madárvédelem terén korszakot alkotó eszközeit és berendezéseit nem valami új találmánynak köszönheti, hanem azokkal csak magát a természetet utánozta. Ebben rejlik a rendszer gyakorlati sikerének titka. Berlepsch csak olyan módszert vesz föl könyvébe és ajánl a madárbarátoknak, amelynek hasznavehetőségéről maga is többszörös kísérlettel meggyőződött. A második rész bevezetésében megmaradt ismeretes definíciója mellett: A szakszerű madárvédelem népgazdasági eljárás, az egyetlen igazán eredményes védekezés a gazdasági kártevők ellen. Ezzel a merev álláspontjával meglehetősen egyedül áll még hazájában is. A könyv elterjedését azonban nem elvi álláspontjának, hanem gyakorlati tanácsainak köszönheti. 26 fejezete a szabadon fészkelő madarak megtelepítéséről, madárvédelmi ültetvények létesítéséről, a Berlepsch-féle fészekoduról (a természet harkályodu utánzata), a fészekodvak felfüggesztéséről, a célszerű odvak megválasztásáról, az odvak kezeléséről, a beton- és cserépodvakról, a téli etetésről, a madáritatókról, a madarak állati ellenségeiről s a madárvédelem segítségével elért eredményekről szól. A könyv végén ismerteti a seebachi államilag elismert madárvédelmi kísérleti- és mintaállomást Thuringiában, mely már 50 év óta működik. Régi szokásához híven a szerző kibővítette ennek a kiadásnak a fejezeteit is azoknak a kérdéseknek az alapján, melyek a seebachi állomáshoz időközben beérkeztek. Egy gondosan szerkesztett név- és tárgymutató megkönnyíti a munka használatát. A könyv gyors egymásutánban megjelenő kiadásai eléggé bizonyítják ennek a gyakorlati irányú munkának nagy elterjedtségét. Ára kartonálva 6 M., kötve 8 M.

DR. GRESCHIK JENŐ.

Gustav Wolff. Vögel am Nest. Aufnahmen und Beobachtungen im Freien. Herausgegeben von der Staatlichen Stelle für Naturdenkmalpflege in Preussen. Zweite, vermehrte und verbesserte Auflage. Mit 110 Abbildungen nach Aufnahmen des Verfassers. 1928. Verlag von J. Neumann, Neudamm. 96 Seiten Text.

Kis könyv, tele szebbnél szebb fényképfölvételekkel, melyeket a szerző több év fáradságos munkájával szedett össze. A madarak fészket, többnyire a szülőkkel együtt mutatja be képen az olvasónak és ezekhez a képekhez szeretettel megírt szöveget csatolt. Az első fejezet leírja a madár fészket és építését, a második különös fészkeket és fészkelőhelyeket említ, a harmadik a költést, a negyedik a madárszülők örömét és bánatát ecseteli. A könyv tehát a madarélet legérdekesebb és legvonzóbb szakát tárgyalja s így nagyon alkalmas arra, hogy a régi barátok mellé újakat is szerezzen kedves dalosainknak. Egyben a madárfényképezés számára is toboroz híveket. Ára füzve 4 M. 50 Pf., kötve 6 M.

DR. GRESCHIK JENŐ.

Bengt Berg. Die seltsame Insel. Berlin, 1929. Dietrich Reimer (Ernst Vohsen). 186 Seiten, 105 Abbildungen im Text.

A vakmerő, fáradságot, akadályt nem ismerő állatfényképész és kitűnő tollú íróművész, a svéd Bengt Berg ebben a könyvében elvezet bennünket a Keleti-tenger két sziklás szigetére, a Gotlandtól nyugatra fekvő Litenre és Karlsöre, hogy megismertessen bennünket tengeri madarakban való gazdagságukkal, mely önkéntelenül az északi madárhegyeket juttatja eszünkbe. Fölvonul előttünk ezeknek a magányos sziklaszigetek tavaszi és nyári állatvilágának színe-java. Először a nagy fészkekrablók: a magányos szirteket kedvelő dolmányos sirály, a sziklatörmelékes partot lakó heringsirály és a sziklapárkányokon tanyázó ezüstös sirály. Azután megismerkedünk az ottani juhhal, nyúllal és fókával. Majd ismét madarak következnek: a sziklai pipis, mely még télen, jég és vihar között sem hagyja el a svéd partokat s melynek egyetlen ellensége ott a vándorsólyom; a dunnaréce és az óvatos csigaforgató; a lumma, mely 50 évvel ezelőtt majdnem kiveszett onnan s csak egy természetvédelmi társaság intézkedésének köszönhető, hogy ma ezeknek a madaraknak százai tanyáznak a sziklákön; a 4—5000 példányban előforduló alka, a heringsirálynak hallal adózó alkabukó és végül a táj legnagyobb ékessége, a vándorsólyom, melyet a szerző csak úgy tudott lefényképezni, hogy sziklaszínűre befestett léghajókósrában kötelek segítségével ereszkedett le a fészket tartalmazó sziklaüreg közelébe. A szerzőnek mesteri elbeszélésmódja ebben a munkájában is mindvégig lebilincseli az olvasót. Ezeknek az elhagyott sziklaszirteknek madaréletét oly pompás közvetlenséggel ecseteli, oly egészséges humorral fűszerezi és oly mesteri fényképekkel díszíti, hogy a táj madaraival szinte megelevenedik előttünk. Bengt Bergnek ez a könyve is öregbiteni fogja írójának népszerűségét és hírnevét. Ára kötve 9 M.

DR. GRESCHIK JENŐ.

Dr. Werner Sunkel. Der Vogelfang für Wissenschaft und Vogelpflege. Mit den Beiträgen von Dr. E. Stresemann, Der Vogelfang in der Weltliteratur und R. Petters, Die Vogelschutzgesetze und die gesetzlichen Bestimmungen für den Vogelpfleger. 1927. Verlag von Alfred Troschütz, Hannover. 351 Seiten, 70 Tafeln, Vollbilder und Zeichnungen.

Az idők folyamán, a madárvédelem terjedésével a madárfogás úgyszólván teljesen megszűnt, a módszerek feledésbe mentek, az újabb ornithologus-nemzedék már alig tudott valamit a hajdan oly virágzó madarászat gyakorlati kiviteléről. Adott esetben vissza kellett nyúlnia régi, sok év tizeddel ezelőtt megjelent munkákra, melyeknek nagyrésze azonban teljesen elfogyott a könyvpiacón, úgyhogy nehezen volt hozzáférhető. Az újabb időben mindjobban elterjedő madárjelölés következtében ez a hiány fokozott mértékben érezte hatását. Szükség van egy olyan gyakorlati irányú munkára, amely a madárfogás eszközeit és módjait ismerteti. Azért elhatározta a kiadó, hogy a szerző segítségével egy, a modern kor igényeinek megfelelő ilyenmű kézikönyvet ad az ornithologusok kezébe. A munka 3 részletben jelent meg: az I. füzet 1927-ben, a II. füzet 1928-ban s a III. füzet 1929-ben, azért nem helyes a címlapon föltüntetett évszám. A könyv áttanulmányozása után sajnálattal kell megállapítanom, hogy Sunkel maga elé tűzött feladatát csak részben oldotta meg. Az egész munkán nagyon is meglátszik, hogy a szerző a munka megjelenésekor még nem rendelkezett kellőképpen azokkal a gyakorlati ismeretekkel, amelyek egy ilyen munka megírásához szükségesek. Az anyag rendkívül szétszóródott, hiányzik a rendszer, nehéz a tájékozódás. A munka elhamarkodva készült. Így megértjük, hogy a közismert léptáska a pótlékba szorult, hogy a drótkeretes fülemüle-hálóról, erről a humánusan dolgozó fogóeszközzel, melynek használatát még a szigorú német madárvédelmi törvény is megengedi, képet nem találunk a könyvben stb. Érezte a szerző is, hogy könyvében nem lesz könnyű az eligazodás, azért nem kevesebb mint 7 (!) tárgy- és névmutatót csatolt könyvéhez.

A húzókötel segítségével összecsapódó nagy madárfogó hálókat Naumann J. A. »Der Vogelsteller« és Brehm K. L. »Der vollständige Vogelfang« című könyvek alapján oldalakon át szó szerint ismerteti, jöllehet a közelmúltban, 1926-ban Kleinschmidt, Brehm idézett klasszikus munkáját változatlan manulnyomásban mindenki számára könnyen hozzáférhetővé tette. A munka többi része az említettekén kívül Macpherson, Buliard, Tscheiner és más szerzőktől tartalmaz útmutatásokat. A helgolandi madárfogó varsát Weigold, Drost és saját tapasztalatai alapján ismerteti. Egy drótból

készült harangalakú varsa, oldalt tölcészerű bejárattal, Sunkel találmánya. A könyvhöz Weigold irt útravalót, Stresemann pedig egy bibliographiai összeállítással gazdagította a munkát, melynek »A madarászat a világirodalomban« a címe. Ez az összeállítás azonban távolról sem teljes. Glasewald az olaszok »Bresciana«-ját, »Roccolo«-ját és »Passate«-jét ismerteti. A rajzok nagy része régebbi madarászati munkákból átvett durva kópia, más része fénykép. A könyv végén Petters a madárvédelmi törvényeket 91 oldalon ismerteti. Ez a rész, mely arról tesz bizonyosságot, mily égetően szükséges egy egységes madárvédelmi törvény Németországban, bátran kimaradhatott volna, mert inkább madárvédelmi kézikönyvbe való s itt csak fölöslegesen megdrágította a munkát. Ára füzve 13 M. 50 Pf., kötve 16 M. 50 Pf.

DR. GRESCHIK JENŐ.

Dr. Hans Duncker. Kurzgefasste Vererbungslehre für Kleinvogel-Züchter unter besonderer Berücksichtigung der Kanarienvögel und Wellensittiche. Mit 51 teilweise farbigen Figuren und 28 Schemabildern im Text, 8 Schwarztafeln sowie 5 vierfarbigen Tafeln. 1929. Verlag von Dr. F. Poppe, Leipzig. 125 Seiten.

Kitűnően megírt, gazdagon és tanulságosan illusztrált könyv elsősorban azok számára, akik kanári madarak, hullámos papagályok, stb. tenyésztésével foglalkoznak. Útmutatás, miképpen kell ezeknek különböző színvariációit helyesen összepárosítani, hogy a kívánt eredményt elérhessék. Aki ismeri a tenyésztők nagy részénél erről a témáról uralkodó hiányos ismereteket és azt a tömörked fáradságot és pénzkidrást, ami a helytelen összepárosítás következtében kárbavész, az csak hálával adózhat a szerzőnek, hogy több évi kutatásainak gyakorlati eredményeit ily csinos kiállítású és könnyen érthető könyvecskében közrebocsátotta. A munka az öröklés sejtani alapjaihoz is elvezeti az olvasót. A rajzok, képek és színes táblák igen jól sikerültek s amellet, hogy megkönnyítik a szöveg megértését, még didaktikai célokra is elsőrangú anyagot szolgáltatnak. Örül a lelke a madárbarátnak, hogy az ily könyvekben erősen favorizált növényi példák helyett végre madarakon látja az örökléstan szabályait bemutatva. A könyv anyagát 6 fejezetben tárgyalja: az öröklés alapjai; az első látszólagos kivételek a Mendel-féle szabály alól; az öröklési tényezők helye; a tényezők párosulása és kicserélődése; az ivar átöröklése; az apró madarakon eddig ismert öröklődő tulajdonságoknak és átöröklési módoknak átnézete. A könyv végén irodalmi jegyzéket és műkifejezések magyarázóját találjuk. A munkát a legmelegebben ajánlhatom madártenyésztőinknek. Ára füzve 5 M.

DR. GRESCHIK JENŐ.

Naturschutzkalender 1930. Herausgegeben von der Staatlichen Stelle für Naturdenkmalpflege in Preussen. Verlag von J. Neumann. Neudamm.

Még csinosabb kiadásban, mint eddig, harmadszor jelent meg a porosz állami természetvédelmi hivatal szerkesztésében a »Naturschutzkalender«. Mintegy 59 igen jól megválogatott remek fénykép, a természetvédelem szempontjából érdekes tájak, szép fák, veszélyeztetett növények, érdekes madarak stb. kiváló reprodukciói díszítik a naptár egyes lapjait. Ezeknek hátsó felén a képeket magyarázó szöveg és híres férfiaknak, asszonyoknak a természetvédelemmel kapcsolatos mondásai találhatók. A naptár falra is akasztható. Ára 3 M.

DR. GRESCHIK JENŐ.

*

T. A. Coward, In Hungarian Marshes. The Contemporary Review, No. 764. August 1929. — A szerző ebben a dolgozatában a Velencei-tóra és a Balatonra tett madártani kirándulásairól számol be. Élénk színekkel ecseteli ezeknek a tavaknak a madárvilágát. Megfigyelte a barkós cinegét, a fülemüle sitkét, a gémelek életét a gémtanyákon, stb. Megnézte a kisbalatoni köcsagtelepet is. Magyarországi útjáról a legjobb benyomásokkal távozott.

W. Maitland Congreve, Some Notes from South-Western Transylvania and the Banat of New Rumania. The Ibis, July 1929. — Madártani megfigyelések, melyeket a szerző 1926 és 1928 tavaszán gróf Teleki Jenő vendégeként főleg Kápolnás, Paclisa és a Retyezát környékén, Buda Ádám egykori lakóhelyéhez, Réához közel végzett. Dolgozata az ottani fauna tüzetesebb ismerete szempontjából értékes, mert a földrajzi fajtakat is megkülönbözteti. A gyűjtött madarakat Kinnear, a British Museum ornithologusa határozta meg. A Retyezátról és Kápolnásról, lombérből a barátcinkének egy új alakja is előkerült: *Parus palustris congrevei* Kinnear (Retyezát Marsh-Titmouse). 6 fénykép a vidéket, egy a fekete gölya fészket szemlélteti.

Alb. Collin, Index Ornithologicus, sive Nomenclator Avium tum viventium tum fossilium. Anno I. No. 1, 1929. Kotka (Finland). — A szerzőnek az a szándéka, hogy ornithologiai folyóirat alakjában közreadja a madarak nomenclatorát. A synonymákat és az irodalmi forrásokat időrendben csoportosítja. Hat füzet egy évfolyam. Ára füzetenként 1 M. Az első füzet a *Montifringilla Brehm* genust tárgyalja.

O. Uttendörfer, Studien zur Ernährung unserer Tagraubvögel und Eulen. Abh. Naturf. Ges. Görlitz, Bd. 31, 1930, 210 Seiten mit 23 Tafeln. — Nagyon értékes, tartalmas dolgozat a ragadozómadarak és baglyok táplálkozásáról. A szerző 33 év alatt mintegy 43000, ragadozóktól leütött préda maradványait vizsgálta meg és 17344 zsákmányolt állatot határozott meg köpetekből. Azonkívül az irodalmat is tekintetbe vette. Kívánatos, hogy az ornithologusok, vadászok a szabadban található préda-maradványok gyűjtésével és meghatározásával nálunk is foglalkozzanak, mert hazánkban eddig csupán gyomor- és begytartalmak alapján igyekeztek a kérdéshez hozzájárulni. A munka az említett madarak költési biológiájáról is hoz becses adatokat.

U. A. Corti, Fauna Avium Helvetica. Eine Übersichtsliste der in der Schweiz festgestellten Vogelarten. Bern, 1928. Herausgegeben und verlegt durch die Schweiz. Gesellsch. für Vogelkunde und Vogelschutz. 60 Seiten. Preis schw. Fr. 1'20. — A szerző ebben a névjegyzékben 402 svájci madarat (rasszt) sorol fel Hartert nomenclaturája alapján és előfordulásukat is röviden feltünteti. Kár, hogy a jegyzékbe több, olykor feltűnő hiba csúszott be.

DR. GRESCHIK JENŐ.

HÍREK

A »Mosz« újabban megalakult kerületei és körzetei: Abauj—Borsodi kerület, elnök Zsoldos Béla főispán, Miskolc; alelnökök: Dr. Thóbiás Gyula, Alsófüged, Szepesy Arthur erdőigazgató, Miskolc. Zempléni kerület, elnök báró Waldbott Frigyes nagybirtokos, Sátoraljaújhely; alelnökök: Onczay László erdőigazgató, Vilypuszta, Komjáthy Oszkár, Sátoraljaújhely. Fehérmegye—Veszprémi kerület, díszelnökök: gróf Széchenyi Viktor, Fehér megye főispánja, Körmendy Ékes Lajos, Veszprém megye főispánja; elnök Meszleny Pál, Velence; alelnökök: Héjj János, Radetzky Dezső, Székesfehérvár. Székesfehérvári körzet, elnök Sztankovits János, alelnök Radetzky Dezső, Székesfehérvár.

* * *

A »Mosz« 1929. évi november 7-én megtartott választmányi ülésén Pesthy Pál volt minisztert, a »Mosz« megalakulásakor kifejtett érdemeiért, továbbá Pfeiffer Gyula miniszteri tanácsost, a lillafüredi Herman Ottó-ünnepély sikeres rendezéséért díszelnökeivé választotta. Dísztagok lettek: dr. Hartert Ernő, a Rothschild-Múzeum igazgatója Tringben (Anglia); dr. Madarász Gyula, Budapest; dr. Lovassy Sándor, Keszthely. A lillafüredi Herman Ottó-ünnepély vendéglőadói: dr. Madarassy László, dr. Unger Emil, dr. Vigh Gyula, Budapest, tiszteletbeli tagokká választottak.

* * *

1929. évi december hó 5-én tartotta meg a »Mosz« 1929. évi közgyűlését, amelyen József királyi herceget, a »Mosz« védnökét vitéz Tanító Béla őrnagy-szárnysegéd képviselte. A közgyűlést választmányi ülés előzte meg, amely gróf Arrigoni degli Oddi, Olaszország kiváló ornithologusát dísztaggá választotta. A tisztikarban a következő változások történtek: főtítkár kézdivásárhelyi Benkő Pál, Gödöllő; titkár Schmitt Zoltán, Budapest. A közgyűlés kapcsán 2 előadás hangzott el. Dr. szalóki Navratil Dezső orsz. elnök »Vadászat és madárvédelem« címen hazánk pusztuló ragadozómadárvilágát ajánlotta a vadásztársadalom figyelmébe. Dr. Greschik Jenő ü. v. alelnök »Magyarország jellemző ragadozómadarai« c. előadásában a Magyar Nemzeti Múzeum madártani gyűjteményéből származó példányok alapján ismertette hazánk ebbeli madárfaunáját és rámutatott azokra a bélyegekre, amelyek alapján fölismerhetők a szabadban.